

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΒΑΡΣΟΒΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Ul. Gornoslaska 35, 00-432 Warszawa
Tel.: 0048 22 622 94 66, Fax: 0048 22 622 94 64
WWW: www.agora.mfa.gr
E-mail: ecocom-warsaw@mfa.gr
Facebook: www.facebook.com/Ambasada.Grecji.w.Polsce

01.03.2017
Α.Π.: Φ.2700 / ΑΣ 17

Πληροφορίες: Α. Καρυτιανός (Γραμ. ΟΕΥ Α')

Οικονομικό & Επιχειρηματικό Ενημερωτικό Δελτίο Πολωνίας
Αριθμός 4 (16.02.2017 – 28.02.2017)

1. Οικονομικοί Δείκτες	2. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις: Εξωτερικό Εμπόριο, ΑΞΕ, Τουρισμός
<ul style="list-style-type: none"> - Ανεργία - Πληθωρισμός - Λιανικές πωλήσεις - Βιομηχανική παραγωγή - Κόστος μείωσης ηλικ. ορίων συνταξιοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> - Εμπόριο Ελλάδος – Πολωνίας 2016 - Πολωνικό εμπορικό ισοζύγιο 2016 - G20 - Επιπτώσεις Brexit: Πολωνοί μετανάστες - Τουριστική προβολή χωρών Visegrad - Χρηματοδότηση εξαγωγών - Κλάδος επιπλοποιίας - Τουρισμός: Αφίξεις ξένων επισκεπτών - Αναπτυξιακή βοήθεια - Εξαγωγές χοιρινού κρέατος - Αποτελεσματικότητα προώθησης πολωνικών τροφίμων
3. Ειδήσεις εσωτερικής αγοράς	4. Ενέργεια - Περιβάλλον
<ul style="list-style-type: none"> - Κλαδικές προτεραιότητες «Στρατηγικής Υπεύθυνης Ανάπτυξης» - Ηλεκτροκινητικότητα - Οδοποιία - Διαδικτυακό εμπόριο - Πλουσιότεροι Πολωνοί	<ul style="list-style-type: none"> - Διάσκεψη Η.Ε. για το Κλίμα (2018) - Μείωση εκπομπών ρύπων - Αγωγός αερίου NA Πολωνίας - Επενδύσεις PKN Orlen - Ανακύκλωση
5. Επιχειρηματικές ειδήσεις	
<ul style="list-style-type: none"> - Ryanair - TechCamp - Προμήθεια στρατιωτικών ελικοπτέρων - Amazon - Πολωνικοί λιμένες Βαλτικής - Zabka - Γενετικά Τροποποιημένα Τρόφιμα - Biedronka	

Τρέχουσα ισοτιμία Ζλότυ / Ευρώ: PLN 4,30 = EUR 1

Ο Προϊστάμενος

Νικόλαος Χριστοδουλίδης
Σύμβουλος ΟΕΥ Α'

1. Οικονομικοί Δείκτες

Ανεργία

Το ποσοστό ανεργίας του μηνός Ιανουαρίου 2017 ήταν 8,6% κατά την πολωνική στατιστική υπηρεσία GUS. Υπήρχαν 1.397.100 εγγεγραμμένοι άνεργοι.

Πληθωρισμός

Τον Ιανουάριο του 2017 καταγράφηκε πληθωρισμός 1,8% κατά την πολωνική στατιστική υπηρεσία GUS (CPI/ΔΤΚ) και 1,4% κατά την Eurostat (HICP/ΕΔΤΚ).

Λιανικές πωλήσεις

Τον Ιανουάριο του 2017 οι λιανικές πωλήσεις αυξήθηκαν κατά 11,4% (σε σχέση με τον Ιανουάριο του 2016) σύμφωνα με την GUS.

Βιομηχανική παραγωγή

Τον Ιανουάριο του 2017, η βιομηχανική παραγωγή αυξήθηκε κατά 9,0% (σε σχέση με τον Ιανουάριο του 2016) σύμφωνα με την GUS.

Κόστος μείωσης ηλικ. ορίων συνταξιοδότησης

Σύμφωνα με έκθεση της Ευρ. Επιτροπής («Ευρ. Εξάμηνο»), η πολωνική κυβέρνηση θα πρέπει να επωμιστεί πρόσθετο ετήσιο κόστος της τάξης του 0,4% έως 0,9% του ΑΕΠ στο διάστημα έως το 2050, λόγω της μείωσης των ηλικιακών ορίων συνταξιοδότησης. Υπενθυμίζεται ότι πρόσφατα ψηφίστηκε νόμος με τον οποίο μειώνονται τα όρια συνταξιοδότησης στα 60 για τις γυναίκες και στα 65 για τους άνδρες, από 67 και για τα δύο φύλα. Το τελευταίο όριο είχε νομοθετηθεί με πρωτοβουλία της προηγούμενης κυβέρνησης και επρόκειτο να ισχύσει σε βάθος χρόνου.

2. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις – Εξωτερικό Εμπόριο – ΑΞΕ

Διμερές Εμπόριο Ελλάδος – Πολωνίας το 2016

Από την επεξεργασία στοιχείων της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής προκύπτει ότι το 2016 ο όγκος του διμερούς εμπορίου Ελλάδος-Πολωνίας ξεπέρασε, για πρώτη φορά, το ένα δισεκατομμύριο Ευρώ. Η αξία των ελληνικών εξαγωγών στην Πολωνία ανήλθε στα € 398 εκ., σημειώνοντας αύξηση 11,65% σε σχέση με το 2015, ενώ η αξία των εισαγωγών από την Πολωνία ανήλθε στα € 622 εκ., καταγράφοντας αύξηση 16,78%. Το (σε βάρος της Ελλάδος) έλλειμμα του διμερούς εμπορικού ισοζυγίου διευρύνθηκε

περαιτέρω, διαμορφούμενο στα € 224 εκ.. Σημειώνεται ότι η αύξηση της αξίας των ελληνικών εξαγωγών μεταξύ των ετών 2016 και 2015 (κατά € 41,5 εκ.) ήταν η μεγαλύτερη αύξηση μεταξύ δύο διαδοχικών ετών κατά την τελευταία πενταετία. Το ίδιο ισχύει για την αύξηση των πολωνικών εξαγωγών στην Ελλάδα (+89 εκ. Ευρώ μεταξύ 2016 και 2015). Όσον αφορά τις διάφορες ομάδες προϊόντων, στις ελληνικές εξαγωγές στην Πολωνία ξεχωρίζουν εσπεριδοειδή, καρποί και φρούτα παρασκευασμένα ή διατηρημένα, καπνά, τσιγάρα, φάρμακα και ελάσματα, ταινίες και φύλλα από αργίλιο. Στις πολωνικές εξαγωγές στην Ελλάδα ξεχωρίζουν κρέατα βοοειδών και πουλερικών, πούρα, καπνά, ελαστικά αυτοκινήτων, ξυράφια, οικιακές συσκευές και μετρητές. [Για περισσότερες πληροφορίες: http://agora.mfa.gr/infofiles/Διμερές_ισοζύγιο_2016_public.pdf]

Εμπορικό ισοζύγιο 2016

Σύμφωνα με την GUS, η αξία του πλεονάσματος του πολωνικού εμπορικού ισοζυγίου ανήλθε στα € 4,76 δισ. το 2016. Η αξία των μεν εξαγωγών ανήλθε στα 183,63 δισ. (+2,3%) των δε εισαγωγών στα € 178,87 δισ. (+0,9%). Αναλυτές του Υπουργείου Ανάπτυξης εκτιμούν ότι το 2017 η αξία του πλεονάσματος του εμπορικού ισοζυγίου θα ανέλθει στα € 3,4 δισ. (εξαγωγές περίπου 190,4 δισ. και εισαγωγές περίπου 187 δισ.).

G20

Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης και Υπουργός Ανάπτυξης και Οικονομικών, Mateusz Morawiecki, έλαβε (από τον Γερμανό Υπ. Οικονομικών) πρόσκληση συμμετοχής στη συνάντηση υπουργών οικονομικών και διοικητών κεντρικών τραπεζών των G20 στο Baden Baden της Γερμανίας, στις 17 και 18 Μαρτίου. Είναι η πρώτη φορά που Πολωνός υπουργός προσκαλείται σε συνάντηση των G20. Η κυβέρνηση υποδέχθηκε την πρόσκληση με ενθουσιασμό, ερμηνεύοντάς την ως «αναβάθμιση της προσοχής που δίδεται στην Πολωνία» από τις άλλες χώρες. Αντίθετα με αυτή την ερμηνεία, εδώ πολιτικοί αναλυτές εκτιμούν ότι η πρόσκληση σχετίζεται περισσότερο με γερμανικούς χειρισμούς στο πλαίσιο των διμερών σχέσεων με την Πολωνία και λιγότερο με την προοπτική ένταξης της χώρας στην ομάδα των οικονομικά σημαντικότερων κρατών.

Επιπτώσεις Brexit: Πολωνοί μετανάστες στο Η.Β.

Αναλυτές του πολωνικού Υπουργείου Ανάπτυξης εκτιμούν ότι η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ θα μπορούσε να προκαλέσει την επιστροφή 100.000 έως 200.000 Πολωνών μεταναστών από τη συγκεκριμένη χώρα στην πατρίδα τους. Η εκτίμηση περιέχεται σε απάντηση του υπουργείου σε ερώτηση που υποβλήθηκε στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου και λαμβάνει υπ' όψιν τη διαμόρφωση σχετικά ευνοϊκών οικονομικοκοινωνικών συνθηκών στην Πολωνία (ζήτηση καταρτισμένου εργατικού δυναμικού, αύξηση αμοιβών κλπ.).

Τουριστική προβολή χωρών Visegrad

Οι χώρες της Ομάδας Visegrad (Πολωνία, Τσεχία, Ουγγαρία, Σλοβακία) σχεδιάζουν να διαμορφώσουν κοινές τουριστικές προτάσεις για τις «μακρινές αγορές», όπως αυτές των ΗΠΑ, της Κίνας και της Ιαπωνίας. Εκπρόσωποι των τεσσάρων χωρών υπέγραψαν (15/2) στη Βαρσοβία σχετικό Marketing Plan για το 2017, σύμφωνα με το οποίο θα δαπανηθούν € 315.000 για την υλοποίηση κοινών δράσεων προβολής. Το μεγαλύτερο μέρος αυτής της χρηματοδότησης θα δαπανηθεί στις Ηνωμένες Πολιτείες (€ 122.000) και στη Ρωσία (€ 76.000), αλλά προωθητικές ενέργειες θα καλύψουν και τις αγορές της Κίνας, της Ιαπωνίας και των χωρών της Νοτιοανατολικής Ασίας. Οι δράσεις θα περιλαμβάνουν την κοινή παρουσία (με περίπτερα) σε τουριστικές εκθέσεις, την προετοιμασία επισκέψεων ξένων ταξιδιωτικών πρακτόρων, την υποστήριξη του διασυνοριακού τουρισμού και τη δημιουργία ενιαίου διαφημιστικού υλικού.

Χρηματοδότηση εξαγωγών

Ο Δ/νων Σύμβουλος του πολωνικού αναπτυξιακού ταμείου (PFR), Pawel Bogys, γνωστοποίησε ότι η κυβέρνηση θα επενδύσει περίπου 60 δισ. Ζλότυ σε ένα νέο μοντέλο χρηματοδότησης των εξαγωγών στο πλαίσιο της υλοποιούμενης «Στρατηγικής Υπεύθυνης Ανάπτυξης» και ότι το PFR και το Υπουργείο Ανάπτυξης έχουν συντάξει από κοινού νομοσχέδιο για τη ριζική μεταρρύθμιση του σημερινού συστήματος ασφάλισης των εξαγωγών.

Κλάδος επιπλοποιίας

Η αξία της πολωνικής παραγωγής επίπλων ανήλθε στα 42,5 δισ. Ζλότυ το 2016 (+9%), ενώ η αξία των εξαγωγών του κλάδου ανήλθε στα 41,7 δισ. Ζλότυ

(+10%). Κύριοι εξαγωγικοί προορισμοί για τα πολωνικά έπιπλα είναι η Γερμανία, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Τσεχία, η Γαλλία και η Ολλανδία. Κατά την οικεία κλαδική ένωση, η Πολωνία αποτελεί τον 6^ο μεγαλύτερο παραγωγό και τον 4^ο μεγαλύτερο εξαγωγέα (6,3% του συνόλου) επίπλων διεθνώς, πίσω από χώρες όπως η Κίνα, οι ΗΠΑ, η Γερμανία, η Ιταλία και η Ινδία. Στον κλάδο δραστηριοποιούνται εγχωρίως περίπου 25.900 επιχειρήσεις, εκ των οποίων 22.000 είναι πολύ μικρές, 1.500 μικρές, 330 μεσαίες και 89 μεγάλες. Αυτές οι επιχειρήσεις απασχολούν 151.000 εργαζόμενους [GUS, Eurostat].

Τουρισμός: Αφίξεις ξένων επισκεπτών

Σύμφωνα με την GUS, περίπου 6,2 εκ. ξένοι τουρίστες επισκέφθηκαν την Πολωνία το 2016 (+7%). Οι περισσότεροι προέρχονταν από τη Γερμανία (1,6 εκ.), το Ηνωμένο Βασίλειο (443.000) και την Ουκρανία (334.000). Συνολικά καταγράφηκαν περίπου 15 εκ. διανυκτερεύσεις (5,4 εκ. διανυκτερεύσεις Γερμανών, 1,1 εκ. Βρετανών και 868.000 Ουκρανών επισκεπτών), έναντι 13,8 εκ. το 2015.

Αναπτυξιακή βοήθεια

Η Υφυπουργός Εξωτερικών Joanna Wronecka δήλωσε ότι η κυβέρνηση επιθυμεί να αυξήσει την παρεχόμενη από αυτήν αναπτυξιακή βοήθεια, έτσι ώστε η αξία της να ανέλθει στο 0,33% του Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος έως το 2030, ακολουθώντας σχετική σύσταση της Επιτροπής Αναπτυξιακής Βοήθειας του ΟΟΣΑ (DAC/OECD) για βοήθεια ίση με το 0,33% του ΑΕΕ (GNI). Σήμερα, η Πολωνία παρέχει αναπτυξιακή βοήθεια ίση με το 0,1% του ΑΕΕ της. Το 80% αυτής εκταμιεύεται μέσω πολυμερών σχημάτων και κυρίως μέσω της ΕΕ. Η χώρα έγινε μέλος της DAC/OECD το 2013.

Εξαγωγές χοιρινού κρέατος

Σύμφωνα με τον Οργανισμό Αγοράς Αγροδιατροφικών Προϊόντων ARR, οι πολωνικές εξαγωγές χοιρινού κρέατος αναμένεται να αυξηθούν κατά 5% το 2017. Το 2016 εξήχθησαν περισσότεροι από 690.000 τόνοι (+6%).

Αποτελεσματικότητα προώθησης πολωνικών τροφίμων

Έκθεση του πολωνικού Ελεγκτικού Συνεδρίου (NIK) κατέληξε στο συμπέρασμα ότι γίνεται καλή χρήση των ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων από εννέα εθνικά ταμεία προώθησης των πολωνικών τροφίμων σε ξένες αγορές. Κατά τον έλεγχο που διενεργήθηκε για τη διάθεση περίπου 310 εκ. Ζλότυ στο διάστημα 2009-2016, διαπιστώθηκε ότι οι περισσότερες σχετικές δαπάνες αφορούσαν την προώθηση της κατανάλωσης ενός προϊόντος ή παραγώγων του (53%), την πληροφόρηση σχετικά με την ποιότητα ενός προϊόντος (15%) και τη συμμετοχή εξαγωγέων σε εμπορικές εκθέσεις (15%). Οι εξαγωγές των πολωνικών προϊόντων αυξάνονται συνεχώς από το 2003 και η αξία τους ανήλθε στα 24 δισ. Ευρώ το 2015. Στο α' εννεάμηνο του 2016 οι σημαντικότερες ομάδες εξαγόμενων προϊόντων ήταν αυτές των ζώων, του κρέατος και των προϊόντων κρέατος (21% επί του συνόλου) και των σιτηρών και προϊόντων δημητριακών (13%). Από τα 26 υλοποιηθέντα πρωτογενή προγράμματα, συνολικού προϋπολογισμού € 83 εκατ., τα 23 προγράμματα, με προϋπολογισμό 76 εκ., ήταν συγχρηματοδοτούμενα.

3. Ειδήσεις εσωτερικής αγοράς

Κλαδικές προτεραιότητες «Στρατηγικής Υπεύθυνης Ανάπτυξης»

Η κυβερνητική «Στρατηγική Υπεύθυνης Ανάπτυξης» (www.mr.gov.pl/media/14873/Responsible_Development_Plan.pdf) περιλαμβάνει κλάδους προτεραιότητας, στους οποίους προβλέπεται να υλοποιηθούν προγράμματα για την αναβάθμιση της ανταγωνιστικότητας των σχετικών προϊόντων και υπηρεσιών. Πρόκειται για τις ακόλουθες θεματικές: «Σύγχρονα προϊόντα ναυπηγικής βιομηχανίας», "Żwirko and Wigura" (αεροναυπηγική / μη επανδρωμένα αεροσκάφη), «Ηλεκτροκινητικότητα» (ηλεκτρικά λεωφορεία και ΙΧ), "Luxtorpeda 2.0" (σιδηροδρομικό υλικό), "Cyberpark Epigma" (κυβερνοασφάλεια), «Υγεία» (τηλεϊατρική, βιοτεχνολογία, ιατρικές συσκευές), «Οικολογικά κτήρια» (δομικά υλικά, ενεργειακή αποδοτικότητα), «Πολωνική επιπλοποιία», «Ευφυής μεταλλουργία» (σύγχρονος εξοπλισμός εξόρυξης μεταλλευμάτων).

Ηλεκτροκινητικότητα

Το πολωνικό αναπτυξιακό ταμείο PFR, το Υπουργείο Ανάπτυξης, το Υπουργείο Ενέργειας, η Ένωση Πολωνικών Πόλεων, το εθνικό κέντρο έρευνας και

ανάπτυξης NCBiR και το εθνικό ταμείο περιβαλλοντικής προστασίας και διαχείρισης υδάτων NFOSiGW συνυπέγραψαν στις 20/2 διακήρυξη συνεργασίας (επιστολή προθέσεων) για την αγορά 780 ηλεκτροκίνητων λεωφορείων από τις 41 πόλεις που εκπροσωπεί η Ένωση Πολωνικών Πόλεων. Οι δημοτικές αρχές πρόκειται να αντικαταστήσουν μέχρι το 2020 το 16% των στόλων οχημάτων που χρησιμοποιούν σήμερα, προμηθευόμενες ηλεκτροκίνητα λεωφορεία. Η πρωτοβουλία εντάσσεται στο κυβερνητικό στρατηγικό πρόγραμμα «ηλεκτροκινητικότητας», που εποπτεύεται από τα υπουργεία ανάπτυξης και ενέργειας. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει δύο υποπρογράμματα: ένα που επικεντρώνεται στα ηλεκτρικά λεωφορεία και ένα που δίνει έμφαση στα ηλεκτρικά αυτοκίνητα (ΙΧ). Το PFR υποστηρίζει την υλοποίηση των προγραμμάτων με τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε διάφορα χρηματοδοτικά εργαλεία. Η κυβέρνηση θα διαθέσει 19 δισ. Ζλότυ έως το 2020 για τον ίδιο σκοπό. Σήμερα, τα ηλεκτρικά λεωφορεία αποτελούν το 0,3% του συνόλου των οχημάτων δημόσιας συγκοινωνίας που χρησιμοποιούν οι τοπικές αυτοδιοικήσεις. Το πρόγραμμα "E-Bus" στοχεύει στη μεγέθυνση της αγοράς ηλεκτρικών λεωφορείων στα 2,5 δισ. Ζλότυ/έτος και στη δημιουργία πέντε χιλιάδων νέων θέσεων εργασίας, υιοθετώντας την εκτίμηση ότι μπορούν να πωλούνται μελλοντικά περίπου χίλια οχήματα κατ' έτος στο εσωτερικό και στο εξωτερικό.

Οδοποιία

Οι πολωνικές αρχές ενέκριναν νέο σύστημα βαθμολόγησης των υποψηφίων στο πλαίσιο δημόσιων διαγωνισμών για την ανάθεση έργων οδοποιίας. Με το νέο σύστημα, σε κάθε υποψήφιο θα δίνονται έως 60 βαθμοί (επί συνόλου 100) με κριτήριο την προσφερόμενη τιμή, έως 12 βαθμοί με κριτήριο την προθεσμία ολοκλήρωσης του έργου, έως 6 βαθμοί για την απασχόληση προσωπικού με κανονικές συμβάσεις εργασίας, έως 9 βαθμοί για τον τύπο του οδοστρώματος και έως 5 βαθμοί με κριτήριο τις περιβαλλοντικές παραμέτρους του έργου. Εν τω μεταξύ, το Υπουργείο Ανάπτυξης γνωστοποίησε ότι κοινοτικές χρηματοδοτήσεις ύψους 481 εκ. Ζλότυ από κονδύλια της ΕΕ θα διοχετευτούν στην υλοποίηση έργων οδοποιίας

σε Κρακοβία, Gliwice, Bydgoszcz, Leszno και Tarnow. Τα έργα αφορούν εθνικές οδούς εκτός του συστήματος των Διευρωπαϊκών Δικτύων Μεταφορών (TEN-T). Οι προγραμματισμένες αναβαθμίσεις αναμένεται να μειώσουν τη συμφόρηση μέσω των οικισμών και τις εκπομπές ρύπων. Περίπου 179 εκ. Ζλότου θα διατεθούν για την υλοποίηση έργων στην περιοχή της Κρακοβίας.

Διαδικτυακό εμπόριο

Το 42% των Πολωνών χρηστών του διαδικτύου πραγματοποιεί αγορές μέσω διαδικτυακών καταστημάτων. Ο σχετικός μέσος όρος της ΕΕ είναι 54% αλλά η καταγραφείσα αύξηση στην Πολωνία μεταξύ των ετών 2015 και 2016 ήταν της τάξης του 7%, έναντι μεγέθυνσης 1%-2% τα προηγούμενα έτη. Η αξία των αγορών που πραγματοποιούνται διαδικτυακώς ενδέχεται να ξεπεράσει τα 40 δισ. Ζλότου το 2017. [Στοιχεία της Eurostat που περιέχονται σε άρθρο της εφημερίδας Rzeczpospolita]

Οι πλουσιότεροι Πολωνοί

Σύμφωνα με το Forbes Magazine, οι εκατό πλουσιότεροι Πολωνοί έχουν φέτος αθροιστική περιουσία αξίας 134 δισ. Ζλότου (€ 31 δισ.), αυξημένη κατά 25% από το 2016. Την πρώτη θέση της σχετικής κατάταξης καταλαμβάνουν τα αδέλφια Dominika και Sebastian Kulczyk, παιδιά του εκλιπόντος μεγιστάνα του κλάδου ενέργειας Jan Kulczyk (14,3 δισ. Ζλότου). Ακολουθούν ο επιχειρηματίας (συσκευές μπάνιου και ακίνητη περιουσία) Michał Sołowów (11,8 δισ.) και ο «βαρόνος των ΜΜΕ» Zygmunt Solorz-Żak (10,3 δισ.).

4. Ενέργεια – Περιβάλλον

Φιλοξενία Διάσκεψης Η.Ε. για το Κλίμα (2018)

Η πόλη του Κατοβίτσε (Νότια Πολωνία), επιβεβαίωσε το ενδιαφέρον της να φιλοξενήσει το 2018 τη διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών με θέμα την κλιματική αλλαγή (COP). Εκτός του Κατοβίτσε, σχετικό ενδιαφέρον έχει εκδηλωθεί και από την πόλη του Γκντανσκ (Β. Πολωνία), ενώ το Πόζναν και το Βρότσλαβ αποτελούν δύο ακόμη δυνητικούς υποψηφίους. Στην Πολωνία, που έχει διοργανώσει τις στο παρελθόν τη συγκεκριμένη διεθνή συνάντηση (2008 στο Πόζναν και 2013 στη

Βαρσοβία), ανατέθηκε πέρυσι η φιλοξενία της διάσκεψης του 2018.

Μείωση εκπομπών ρύπων

Στο κείμενο της κυβερνητικής Στρατηγικής Υπεύθυνης Ανάπτυξης αναγνωρίζεται ότι προϋποθέσεις της αποτελεσματικής προστασίας του κλίματος αποτελούν η περαιτέρω μείωση των εκπομπών και η αυξημένη απορρόφηση CO₂ από τα δάση και τις περιοχές πλησίον των αστικών κέντρων. Στο ίδιο κείμενο υπογραμμίζεται ότι δομικές αλλαγές στην οικονομία και στην περιβαλλοντική πολιτική έχουν επιτρέψει τη σημαντική μείωση του επιπέδου μόλυνσης του αέρα, των υδάτων και του εδάφους από το 1990 μέχρι σήμερα (το 2012, οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου αντιστοιχούσαν στο 29,1% των εκπομπών του 1988). Επίσης, σημειώνεται ότι η στόχευση της ΕΕ (όσον αφορά τη μείωση εκπομπών CO₂) αποτελεί πρόκληση για την Πολωνία λόγω της εξάρτησης της οικονομίας της τελευταίας από τον ρυπογόνο άνθρακα. Οι μειώσεις εκπομπών CO₂ επιδιώκονται στο πνεύμα της τήρησης δεσμεύσεων που απορρέουν από διεθνείς συμφωνίες όπως το Πρωτόκολλο του Κιότο και η Συμφωνία των Παρισίων, αλλά και στο πλαίσιο του Πακέτου της ΕΕ για την Ενέργεια και το Κλίμα, που παρέχει το εργαλείο του Συστήματος Εμπορίας Εκπομπών της ΕΕ (EU ETS). Τέλος, οι συντάκτες της έκθεσης παραπέμπουν σε εκτίμηση του Υπουργείου Περιβάλλοντος, σύμφωνα με την οποία μια αποτελεσματική δασική πολιτική θα μπορούσε να έχει ετήσιο όφελος έως και 40 εκ. τόνους CO₂. Στις 27/2 εγκρίθηκε από την ΕΕ η στόχευση του ETS για το χρονικό διάστημα έως το 2030. Η Πολωνία μειοψήφησε (19 κ-μ υπέρ και εννέα κατά) αντιτιθέμενη στην υιοθετηθείσα πρόταση.

Αγωγός αερίου ΝΑ Πολωνίας

Η Gaz System, διαχειρίστρια του εθνικού συστήματος μεταφοράς φυσικού αερίου, σχεδιάζει την κατασκευή ενός αγωγού στη νοτιοανατολική Πολωνία, ο οποίος θα είναι δυνατό να συνδεθεί με τα συστήματα αγωγών της Σλοβακίας και της Ουκρανίας. Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται στα 288 εκ. Ζλότου και το μήκος του αγωγού θα είναι περίπου 72 χλμ., από το Hermanowice έως τη Strachocina. Ο αγωγός εντάσσεται στον Διάδρομο Αερίου Βορρά-Νότου

και θα είναι έτοιμος το 2019. Η ΕΕ (Ε.Π. Υποδομών και Περιβάλλοντος) αναμένεται να συγχρηματοδοτήσει το έργο με 110 εκ. Ζλότυ.

Επενδύσεις PKN Orlen

Η μεγαλύτερη πολωνική εταιρεία καυσίμων, PKN Orlen, σχεδιάζει να επενδύσει περισσότερα από 200 εκ. Ζλότυ στην κατασκευή νέων υπόγειων δεξαμενών καυσίμων. Η επένδυση θα υλοποιηθεί από τη θυγατρική της PKN Orlen, Solino, στις περιοχές Mogilno και Goga. Πέραν των δεξαμενών, η PKN Orlen δρομολογεί τον εξοπλισμό των πρατηρίων καυσίμων της με ανεμογεννήτριες, από το 2018 και μετά, με στόχο την κάλυψη μέρους των ενεργειακών αναγκών τους. Η εγκατάσταση (20 - 40 kW) θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως επιφάνεια εμφάνισης διαφημιστικών μηνυμάτων. Στο πρόσφατο παρελθόν, η εταιρεία δοκίμασε, επιτυχώς, τη χρήση φωτοβολταϊκών συστημάτων για τον ίδιο σκοπό σε έντεκα σταθμούς της. Η PKN Orlen διαθέτει 1.750 πρατήρια στην Πολωνία και άλλα 900 σε Γερμανία, Τσεχία και Λιθουανία.

Ανακύκλωση

Από 01.07.2017 τίθεται σε ισχύ η νέα νομοθεσία για την ανακύκλωση. Στο εξής, μεταλλικά αντικείμενα και πλαστικά θα συλλέγονται σε κάδους κίτρινου χρώματος, το χαρτί σε μπλε χρώματος, το γυαλί σε πράσινου χρώματος και τα οργανικά απορρίμματα σε κάδους καφέ χρώματος. Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης θα έχουν προθεσμία πέντε ετών (30.06.2021) για την αντικατάσταση των κάδων ανακύκλωσης που χρησιμοποιούνται σήμερα.

5. Επιχειρηματικές ειδήσεις

Ryanair

Τα αεροπορικά ταξίδια στην Πολωνία θα αναπτυχθούν με ταχύ ρυθμό τα επόμενα χρόνια και ο συνολικός αριθμός των επιβατών μπορεί να τριπλασιαστεί φτάνοντας τα 100 εκατομμύρια μέχρι το 2022, σύμφωνα με τον διευθύνοντα σύμβουλο της Ryanair, Michael O'Leary. Η συγκεκριμένη εταιρεία χαμηλού κόστους καταλαμβάνει ηγετική θέση στην εγχώρια αγορά, κατέχοντας μερίδιο της τάξης του 30% και ανταγωνιζόμενη, κυρίως, την (πολωνική) κρατική LOT και την ουγγρική Wizz Air. Σε δηλώσεις του (15/2), ο M. O'Leary ζήτησε από τις πολωνικές αρχές να επισπεύσουν τις διαδικασίες για την έγκριση της επέκτασης του δεύτερου αερολιμένα της

Βαρσοβίας, Modlin. Τα σχέδια επέκτασης του Modlin, που αποτελεί το κύριο αεροδρόμιο της Ryanair στην Πολωνία, έχουν επιβραδυνθεί λόγω παράλληλων σκέψεων για τη δημιουργία ενός νέου μεγάλου αεροδρομίου στην κεντρική Πολωνία, σε απόσταση 100 χλμ. από τη Βαρσοβία, ιδέα που υποστηρίζει η LOT. Η Ryanair εκτιμά ότι θα μεταφέρει φέτος περίπου 11 εκατομμύρια επιβάτες στην πολωνική αγορά (+20%), ανακοίνωσε πέντε νέα δρομολόγια από το Modlin και άφησε ανοικτό το ενδεχόμενο να εισέλθει στην πολωνική αγορά charter στις αρχές του επόμενου έτους.

TechCamp

Τα προβλήματα που προκαλούνται από την ανάπτυξη της Κοινωνίας της Πληροφορίας και την πρόσβαση στις σύγχρονες τεχνολογίες βρέθηκαν στο επίκεντρο του διήμερου διεθνούς συνεδρίου TechCamp που εγκαινιάστηκε από τον πρόεδρο των ΗΠΑ στην Πολωνία. Οι συντάκτες, bloggers, δημοσιογράφοι, σχεδιαστές και ειδικοί marketing και επικοινωνίας από 30 χώρες (Κεντρική Ευρώπη, Σκανδιναβία, Κεντρική Ασία) που παρακολούθησαν τα εργαστήρια του συνεδρίου επελέγησαν μεταξύ 900 υποψηφίων. Το TechCamp, που πραγματοποιήθηκε στην Πολωνία για δεύτερη φορά, διοργανώνεται από το Υπουργείο Εξωτερικών των ΗΠΑ και έχει στόχο την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ ειδικών στη σύγχρονη τεχνολογία.

Διαγωνισμοί προμήθειας στρατιωτικών ελικοπτέρων και κυβερνητικών αεροσκαφών

Η πολωνική Επιθεώρηση Εξοπλισμών (Υπουργείο Άμυνας) ανακοίνωσε την έναρξη διαπραγματεύσεων με τρεις εταιρείες για την απόκτηση οκτώ ελικοπτέρων έρευνας και διάσωσης και οκτώ ανθυποβρυχιακών ελικοπτέρων για την κάλυψη αναγκών των ενόπλων δυνάμεων της χώρας. Οι τρεις υποψήφιοι ανάδοχοι που κατέθεσαν προσφορές και με τους οποίους διαπραγματεύεται η πολωνική πλευρά είναι η PZL Swidnik (της βρετανοϊταλικής Leonardo), η PZL Mielec (της αμερικανικής Lockheed Martin) και η Airbus Helicopters (σ.σ. η Πολωνία ακύρωσε την προμήθεια 50 ελικοπτέρων Caracal από τη γαλλική εταιρεία στα τέλη του 2016). Επίσης, το Υπουργείο Άμυνας γνωστοποίησε ότι κάλεσε τις

Boeing, Lufthansa και Glomex να υποβάλουν προσφορές για την προμήθεια τριών αεροσκαφών μεσαίας εμβέλειας για τη μεταφορά κορυφαίων κυβερνητικών αξιωματούχων.

Amazon

Η Amazon θα αποκτήσει και πέμπτο κέντρο logistics στην Πολωνία, στην περιοχή του Sosnowiec. Η εταιρεία έχει ήδη επενδύσει στη χώρα 3 δισ. Ζλότυ και έχει δημιουργήσει 7.000 θέσεις εργασίας. Το νέο κέντρο θα εγκαινιαστεί το αργότερο έως το τέλος του 2017, μαζί με το υπό κατασκευή κέντρο logistics του Kolbaskowo,. Η υλοποίηση της επένδυσης του Sosnowiec ανατέθηκε στην Panattoni Europe. Οι νέες εγκαταστάσεις θα εξυπηρετούν αγοραστές ενδυμάτων και υποδημάτων. Πέραν των τριών λειτουργούντων κέντρων logistics και των δύο υπό κατασκευή, η Amazon διαθέτει ένα κέντρο τεχνολογικής ανάπτυξης στο Γκντανσκ και ένα γραφείο διαδικτυακών υπηρεσιών στη Βαρσοβία.

Πολωνικοί λιμένες Βαλτικής

Οι πολωνικοί ξεπέρασαν, έστω με βραχεία κεφαλή, τους ρωσικούς λιμένες της Βαλτικής όσον αφορά τον όγκο των εμπορευματοκιβωτίων που διαχειρίστηκαν το 2016. Σύμφωνα με τον ιστότοπο dziennik.pl, τα πολωνικά και ρωσικά λιμάνια διαχειρίστηκαν περισσότερα από 2 εκ. TEU. Οι επιδόσεις του λιμένα του Gdańsk ήταν κατά τι καλύτερες από τις επιδόσεις των λιμένων Αγ. Πετρούπολης και Καλίνινγκραντ. Τον Οκτώβριο του 2016, η εταιρεία διαχείρισης εμπορευματοκιβωτίων DCT Gdańsk (συμφερόντων Macquarie) έθεσε σε λειτουργία τον δεύτερο τερματικό σταθμό της, επένδυση αξίας 1 δισ. Ζλότυ, που επέτρεψε τον διπλασιασμό της δυναμικότητάς της στα 3 εκ. TEU. Στις 28/2, οι λιμένες Szczecin και Swinoujście ανακοίνωσαν ότι θα λάβουν από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (EIB) δάνειο ύψους € 38 εκ. για την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό των υποδομών τους. Η δανειοδότηση εντάσσεται σε ευρύτερο σχέδιο επενδυτικής συνεργασίας Πολωνίας και EIB (αξίας € 298 εκ.) για τη χρηματοδότηση έργων βελτίωσης και εκσυγχρονισμού στους τομείς των λιμένων, των logistics και της παραγωγής στις περιοχές πλησίον των λιμένων.

Zabka

Το επενδυτικό ταμείο CVC Capital Partners θα εξαγοράσει την πολωνική αλυσίδα mini market

τύπου «7-11» (convenience stores) Zabka από την Mid Europa Partners. Το αντίτιμο της συναλλαγής δεν έγινε γνωστό αλλά αναλυτές εκτιμούν ότι η αξία της Zabka, που διαθέτει 4.500 καταστήματα franchise, ανέρχεται στο 1,5 δισ. Ευρώ. Η Mid Europa είχε αποκτήσει τη Zabka το 2011 έναντι 400 εκ. Ευρώ.

Γενετικά τροποποιημένα Τρόφιμα

Σύμφωνα με την εφημερίδα Puls Biznesu, μεγάλες επιχειρήσεις του κλάδου γαλακτοκομικών εγκαταλείπουν τα προϊόντα που παράγονται από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς. Έτσι, μετά από την Piatnica (πωλήσεις 900 εκ. Ζλότυ/έτος) που ανακοίνωσε σχετική απόφασή της πέρυσι, τα γενετικά τροποποιημένα προϊόντα φαίνεται ότι θα εγκαταλείψουν και οι Mlekol (πωλήσεις 3 δισ./έτος), Sromlek (500 εκ.) και Polmlek. Οι αποφάσεις των βιομηχανιών γαλακτοκομικών λαμβάνονται εν όψει της απαγόρευσης χρήσης γενετικά τροποποιημένων ζωοτροφών από το 2021.

Biedronka

Η Jeronimo Martins, μητρική της πολωνικής αλυσίδας λιανεμπορίου Biedronka, πρόκειται να επενδύσει περίπου € 400 εκ. στην Πολωνία έως το τέλος του 2017. Η επιχείρηση σχεδιάζει το άνοιγμα 100 νέων καταστημάτων της Biedronka, που διαθέτει ήδη 2.720 καταστήματα. Το 2016 η εταιρεία είχε κύκλο εργασιών € 9,78 δισ., που αποτελούν το 66,9% του συνολικού κύκλου εργασιών της Jeronimo Martins.